

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta HE 94/2026 vp

Hallitus esittää, että vuoden 2025 alusta lukien toimineille työvoimaviranomaisille säädettäisiin oikeus saada ja käsitellä nykyistä laajemmin sellaisia tulotietojärjestelmään tallennettuja asiakkaiden tietoja, jotka ovat välttämättömiä työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien toimeenpanemiseksi ja työllisyyden edistämiseksi.

Tavoitteena on tukea työvoimaviranomaisia niiden lakisääteisten tehtävien hoitamisessa tarkoituksenmukaisemmin ja kustannustehokkaammin sekä mahdollistaa se, että työvoimaviranomaiset voivat tarjota entistä yksilöllisempiä, vaikuttavampia ja kohdennetumpia työvoimapalveluja asiakkailleen.

Lisäksi työvoimaviranomaiset voisivat käyttää asiakkaan tulotietoja yleisen toimialansa puitteissa järjestettyjen työllisyyspalvelujen valvontaan, kehittämiseen, seurantaan, arviointiin, tilastointiin, ennakointiin ja ohjaukseen edellyttäen, että palvelusta olisi sovittu työllistymissuunnitelmassa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää perusteltuna sitä, että työllisyysalueille annettaisiin mahdollisuus hyödyntää tulorekisterin tietoja vaikuttavampien työllisyyspalveluiden järjestämisen mahdollistamiseksi.

Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia yleensä sekä yksittäisten toimien merkitystä asiakkaille on tähän asti suuresti vaikeuttanut se, että työvoimaviranomaisilla ei ole tietoa siitä, mitä työnhakijalle tapahtuu toimenpiteen jälkeen, ellei hän palaa työnhakijaksi.

Työnhakijan työnhaku voi päättyä monenlaisista muista syistä kuin kokoaikatyöhön työllistymisen vuoksi. Koska tietoa ei saada tai se ei ole luotettavaa, työvoimaviranomainen tai tutkijatkaan eivät ole voineet arvioida työvoimapalveluiden vaikuttavuutta suhteessa työnhakijan työnhakun päättymiseen.

Tulorekisteritietojen laajempi hyödyntäminen parantaa työvoimapalvelujen vaikuttavuuden arviointia, palvelutarpeiden tunnistamista, asiakkaiden segmentointia ja palveluohjausta. Samalla se mahdollistaa palvelujen tuloksellisuuden vertailun ja asiakkaiden ohjaamisen paremmin heidän tarpeitaan vastaaviin palveluihin.

EK pitää tulotietojen hyödyntämistä myös tulosperustaisissa hankinnoissa kannatettavana. Muutos voi lisätä palvelujen kilpailutusta ja tukea niiden kehittämistä yhdessä palveluntuottajien kanssa.

Työvoimaviranomainen voi käyttää asiakkaan tulotietoja myös työttömyysturva-asioissa, kun on tarve seurata työssäoloehdon ja työssäolovelvoitteen täyttymistä. Tällöin ei ole tarvetta pyytää työnhakijalta erikseen selvityksiä samasta asiasta.

Pidämme hyvänä, että työllisyyspalveluiden tietovarantoon tallennetaan myös muut kuin laissa määritellyt työnhakua ja työllistymistä tukevat palvelut, sillä se parantaa tilastointia, palvelujen kokonaiskuvaa ja läpinäkyvyyttä. Tämä saattaa vaatia muutoksia valtakunnalliseen tietojärjestelmään.